

Vedenie:

Univ. Doz. Dr. Franz Schausberger
(April 2008)

Zakladateľská myšlienka

I. Východisková situácia

18. júna 2004 prijali štátni a vládni predstavitelia 25-tich členských štátov Európskej únie Zmluvu o ústave pre Európu. Pri vypracovávaní návrhu ústavy konventom sa zástupcom regiónov a komunálnych územných celkov podarilo vnieŕ dôležité regionálne a komunálne požiadavky do programu porád a presadiť ich.

Okrem Európskeho parlamentu, ktorý nadobudne mnohé nové kompetencie, sú regióny a komunálne územné celky víťazmi v diskusii o ústave. Početné ustanovenia regionálnych a lokálnych rozmerov boli po prvýkrát zahrnuté do textu ústavy, niektoré ustanovenia sú formulované jasnejšie a záväznejšie ako doteraz.

- Európska ústava po prvýkrát uznáva regionálnu a komunálnu samosprávu ako výraz národnej identity členských štátov.
- Návrh ústavy predpokladá jasnejšie definované kompetencie na základe princípu subsidiarity.
- Európska komisia bude v budúcnosti povinná zohľadniť regionálne a komunálne dimenzie vo svojich opatreniach a overovať si dôsledky právnych predpisov na členské štáty a regióny.
- Aj finančné zaťaženie a náklady na správu Únie voči vládam členských štátov, regiónov a obcí je potrebné udržať čo najnižšie.
- Na základe princípu subsidiarity bude Únia ohraničená v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej kompetencie. V prípade, že záležitosť, ktorá na základe jej rozsahu alebo účinkov môže byť lepšie vyriešená na úrovni Únie a členské štáty, regióny a obce nie sú schopné dosiahnuť tieto ciele v rovnakej miere, mala by táto záležitosť spadať do kompetencie Únie. V takomto prípade zostáva na regiónoch a obciach, aby dokázali, že sú schopné, zvládnuť túto kompetenciu.
- Aj v protokole o subsidiarite po prvýkrát zavedená **priama konzultácia** podštátnej úrovne – regiónov a obcí - (bez národnej úrovne) je zásadným pokrokom z pohľadu regiónov a obcí.

Regiónom a obciam bude podľa novej Európskej ústavy priznaný väčší význam v európskom dianí z hľadiska hospodárskeho a politického. Práve v rozšírenej Európe hrajú regióny dôležitú úlohu ako priestor pre integráciu, rozvoj a spoluprácu.

II. Nastolenie problému

Tieto podstatne rozšírené kompetencie ale tiež vyžadujú, aby územné združenia regiónov zvládli potrebné know-how, ako aj potrebnú infraštruktúru na realizáciu nových úloh.

Už doteraz sa ukázalo, že veľa regiónov Európy nie je v stave využiť dané európske potenciály (ako napr. podporné programy) z dôvodu vysokej komplexnosti materiálu.

Už niekoľko rokov existujú takmer všade v Európe snaženia, ktoré sú nielen na úrovni zákonodarstva, ale aj na ústavnej úrovni, zamerané na lepšie zohľadňovanie regionálnych a komunálnych samospráv – a síce aj v tých krajinách, ktoré boli doteraz pri ústavnoprávnom zakotvení decentralizácie zjavne obzvlášť vážavé. Za posledných šesť rokov sa prijali takéto zmeny ústavy v takmer tridsiatich štátoch.

III. Východiská riešenia

Pre tieto mnohostranné problémy je účelné vytvoriť nadregionálnu a nadstranícku spoločenskú ustanovizeň, ktorá si v rozšírenej Európe tak vo vedeckom ako aj v prakticky orientovanom prístupe bude klásť za úlohu odstrániť daný deficit informácií a zároveň ukáže možný potenciál ďalšieho regionálneho, ale aj nadregionálneho vývoja.

Dôležitou oblasťou bude preto vytvorenie siete regiónov a obcí vo všetkých oblastiach na presadenie ich záujmov. Platí to predovšetkým pre nové členské štáty, ako aj pre prístupujúcich kandidátov nasledujúceho prijímacieho kola, resp. tiež pre tie štáty, ktoré sa o tento štatút snažia.

Rozvoj infraštruktúry v jednotlivých regionálnych a lokálnych oblastiach bude pritom zohrávať rozhodujúcu úlohu. Stále silnejšie vystupuje pritom do popredia cezhraničná regionálna spolupráca.

Táto regionálna spolupráca, podporovaná tiež Európskou úniou, existuje už v mnohých oblastiach.

IRE považuje za osobitnú úlohu, podporovať hospodárske vzťahy medzi regiónmi a obcami v Európe, sprostredkovať informácie a posilňovať väzbu k Európskej únii.

Aktivity IRE zahŕňajú tiež príslušné výskumné práce, publikácie, semináre, ako aj každoročné zhromaždenie všetkých členských regiónov a podnikov (Konferencia Európskych Regiόνov v auguste). Preto bolo iniciované založenie Inštitútu Regiόνov Európy (IRE), ktorý sa zameriava na európske ciele, ale musí pritom zohľadňovať aj praktickú hospodársku realizáciu rozpracovaných návrhov riešení.

IV. Štruktúra

Nositeľ práva:

Verejnoprospešná nadácia

Predstavenstvo nadácie:

Skladá sa z troch osôb, ktoré sú zodpovedné za správu majetku nadácie a organizáciu realizácie. K ďalším úlohám predstavenstva patrí vynaloženie zodpovedajúcich prostriedkov, aby mohli byť uskutočnené ciele nadácie.

Vedúci inštitútu:

Univ. Doz. Dr. Franz Schausberger

Zodpovedný za vedecké a organizačné riadenie informačnej výmeny a rozličných aktivít inštitútu.

Poradný výbor:

Stálo vytvorený výbor z vedúcich osobností, ktoré spolu určujú témy a návrhy riešení a udržiavajú pravidelnú výmenu informácií. Jednu tretinu výboru tvoria zástupcovia regiónov, jednu tretinu odborníci a ďalšiu tretinu zástupcovia pre hospodárstvo.

Členstvo:

Členovia sa prostredníctvom verejnoprospešného spolku podporujúceho nadáciu podieľajú na IRE. Cieľom je, získať členov jednak zo zástupcov regiónov ako aj z hospodárskej sféry.

Kooperační partneri:

IRE bude spolupracovať obzvlášť so zväzmi a inštitúciami regiónov, hospodárstva všeobecne, ako aj s inštitúciami Európskej únie (ako napr. Európska Komisia, Európska Rada, Európsky Súdny Dvor, Európska Investičná Banka, Rada Európy) .

Výbory:

Skupiny expertov a zástupcov z okruhu členov, ktorí sa zaoberajú spracovávaním osobitných tém, dôležitých pre účel nadácie.

Financovanie:

Financovanie IRE by malo prebiehať prevažne zo súkromných prostriedkov (členské príspevky, sponzorovanie, dary), ako aj z ročných členských príspevkov regiónov a hospodárskych podnikov.

Sídlo inštitútu:

Sídlo inštitútu sa nachádza v Salzburgu a vo Viedni. Kanceláriu vedie Dr. Joachim Fritz. V terajšom čase pracujú pre IRE dve asistentky, ako aj asistentka pre tlačovú a informačnú prácu.

Študentom a maturantom ponúka IRE mesačne možno štvortýždennú stážu na inštitúte.

Časový rámec:

Založenie nadácie, vytvorenie vhodnej infraštruktúry a začiatok činnosti do konca roku 2004.

Pre
INŠTITÚT REGIÓNOV EURÓPY
Spolok na podporu Inštitútu
Regiónov Európy (IRE)
Franz-Josef-Kai 1
A-5020 Salzburg
Telefax: 0043 – 662 – 84 32 88 – 5050

(odosielateľ)

PRÍSTUPOVÁ PRIHLÁŠKA PODPOROVATEĽ IRE

Týmto vstupujem(e) do

„Spolku na podporu Inštitútu Regiónov Európy (IRE)“

ako podporovateľ.

Mojim/naším pristúpením beriem(e) na vedomie stanov (rozhodnutie zo dňa 13.10.2004 Riaditeľstva spolkovej polície Viedeň, kancelária pre záležitosti spolkové, zhromažďovacie a týkajúce sa práva oznamovacích prostriedkov, Schottenring 7-9, Rakúsko-1010 Viedeň, v zmysle § 13 ods. 2 Zákona o spolkoch 2002, Spolková zberka zákonov časť I č. 66/2002). Žiadam(e) týmto o prijatie za člena vo vyššie uvedenom Spolku a o priznanie štatútu „podporovateľ“¹.

Podporujem(e) účel uvedený v stanovách pod II. a III. a v nich plánované činnosti Spolku podporovacím príspevkom vo výške (aspoň)

- EUR 5.000,-- (pre územné celky)
- EUR 10.000,-- (pre hospodárske podniky a iné osoby)

Názov regiónu, mesta resp. firmy

Reprezentant resp. autorizovaný zástupca (priezvisko a meno, funkcia, titul)

Adresa doručenia resp. obchodná adresa

Telefónne a faxové číslo vrátane predvoľby (vrátane štátnej a krajinskej predvoľby)

E-mailová adresa

Zaplatenie podporovacieho príspevku vo výške EUR _____ sa uskutoční prevodom na účet „Spolku na podporu Inštitútu Regiónov Európy (IRE)“. **IBAN:** AT902040400000015800 **BIC:** SBGSAT2S (účet-č.: 0000015800 vedenom v Salzburger Sparkasse Bank AG, BLZ: 20404).

dátum: _____ podpis: _____

¹ **Upozornenie:** Zasláním podpísanej prístupovej prihlášky a zaplatením podporovacieho príspevku vo výške EUR 5.000,-- (pre územné celky) resp. EUR 10.000,-- (pre hospodárske podniky a iné osoby) **je automaticky** viazané aj **členstvo** v „Spolku na podporu Inštitútu Regiónov Európy (IRE)“ na obdobie **2 rokov** a za toto obdobie sa nebude účtovať žiadne členské.

(odosielateľ)

Pre
INŠTITÚT REGIÓNOV EURÓPY
Spolok na podporu Inštitútu
Regiónov Európy (IRE)
Franz-Josef-Kai 1
A-5020 Salzburg
Telefax: 0043 – 662 – 84 32 88 – 5050

PRÍSTUPOVÁ PRIHLÁŠKA ČLEN SPOLKU

Týmto vstupujem(e) do

„Spolku na podporu Inštitútu Regiónov Európy (IRE)“

ako **člen**.

Mojim/naším prístupím beriem(e) na vedomie stanov (rozhodnutie zo dňa 13.10.2004 Riaditeľstva spolkovej polície Viedeň, kancelária pre záležitosti spolkové, zhromažďovacie a týkajúce sa práva oznamovacích prostriedkov, Schottenring 7-9, Rakúsko-1010 Viedeň, v zmysle § 13 ods. 2 Zákona o spolkoch 2002, Spolková zbierka zákonov časť I č. 66/2002). Žiadam(e) týmto o prijatie za člena vo vyššie uvedenom Spolku. Podporujem(e) účel uvedený v stanovách pod II. a III. a v nich plánované činnosti Spolku ročným príspevkom vo výške

- EUR 500,-- (pre územné celky)
- EUR 1.000,-- (pre hospodárske podniky a iné osoby)

Názov regiónu, mesta resp. názov firmy

Reprezentant resp. autorizovaný zástupca (priezvisko a meno, funkcia, titul)

Adresa doručenia resp. obchodná adresa

Telefónne číslo a faxové číslo vrátane predvoľby (vrátane štátnej a krajinskej predvoľby)

E-mailová adresa

Zaplatenie členského príspevku vo výške EUR _____ sa uskutoční prevodom na účet „*Spolku na podporu Inštitútu Regiónov Európy (IRE)*“.
IBAN: AT90204040000015800 **BIC:** SBGSAT2S (účet-č.: 0000015800 vedenom v Salzburger Sparkasse Bank AG, BLZ: 20404).

dátum: _____ podpis: _____